

til Udviklingen af vort Søforsvar. Det er Kjendsgjerninger, mine Herrer, og det kan ikke nytte Noget at tale om Offerberedvillighed, naar man handler ganske modsat. Der er en Domstol, for hvilken De, mine Herrer, og vi Alle ikke kunne negte at møde, og det er for vor egen Samvitighed og for Historiens Domstol, og der skal det staa uimodsiget, at dette Thing har vist sin Offerberedvillighed med Hensyn til Landets Forsvar, ved at negte ethvert som helst indgribende Forslag til Udviklingen af Landets Forsvarsevne.

Bajer: Det er ganske vist ikke nogen taknemlig Rolle at tage Ordet efter flere militære Medlemmer, som vi endelig have været saa heldige at faae til at indbefomme vore Onsker om, at de vilde sprede Lys i denne Sag. — Jeg skal indrømme det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen), at han har fuldstændig Ret til at tale og tie, ligesom han vil; men jeg tror, at det er en billig Forventning hos os, naar Landets Forsvarsvæsen forhandles, at da de militære Medlemmer give deres Stærk dertil, og jeg tror, at det er en Forventning, som ogsaa næres af deres Belgere. Der har ingenfinde sidet saa mange militære Medlemmer i Danmarks Folkething som i dette Dieblit, og jeg tror derfor, at man virkelig er berettiget til at vente, at de ville gjøre deres til, at denne Sag kan komme til at staa saa klar som mulig. Naar det samme ærede Medlem yttrede, at Forsvarsspørgsmaalet skulde være det neutrale Omraade — paa alle andre kunde vi kæmpe, men her skulde vi være enige — saa kan jeg aldeles ikke tiltræde denne Udtalelse, tværtimod, jo vigtigere et Spørgsmaal er, des snarere bliver det til, hvad man kalder et Parti-spørgsmaal, men et Partispørgsmaal i dette Ord's bedste Forstand. Saalænge det kun gælder, at da kunne vi være enige — jeg tror, at vi Alle her kunne være enige om, at vi skulde forsvare os — men naar Spørgsmaalet gælder hvorledes, er det, at Uenigheden begynder. Dog vil jeg sige: Lad os ikke over det, hvorom vi ere uenige, glemme det, hvorom vi ere enige, og lad denne Strid, der føres, ikke være en Strid, der spreder Bitterhed i Sindet, men være en Kæmpetrid for at finde den bedst mulige Løsning af Spørgsmaalet. — Jeg vil dernæst sige et Par Ord til de temmelig stærke Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem for Færøerne (Barentzen), som talte om Offerberedvillighed. Jeg fastholder, hvad jeg sagde igaar; jeg sagde ikke, at der ikke fandtes nogen Forsamling, der var offerberedvilligere, men jeg sagde, at der fandtes neppes Mange, der vare villigere til at

vide deres Offer for Fædrelandets Forsvar, naar det først bliver klart, hvorledes dette skal ordnes. — Det, som ellers nærmest bragte mig til at begjære Ordet, var nogle Udtalelser fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Lærmoes). Han bragte det Spørgsmaal paa Tale, som ogsaa senere blev optaget af følgende Talere, om, hvorvidt Regjeringen skulde være i en Fæstning eller ei. Med Hensyn til dette tror jeg, at man maa sige, at der ligger ikke videre Vægt paa, om den øverste Styrelse er det ene eller det andet Sted. Det kan være godt, at den civile Myndighed er, hvor Tjenden er; men jeg tror, at man ogsaa paa den anden Side maa være enig om, at dersom den øverste Myndighed er indsluttet imod sin Villie, saa er det altid et godt Kort paa en dristig Tjendes Gaand. Det er nemlig en af de Grunde, hvorfor jeg igaar tillod mig at henlede Opmærksomheden paa Helsingør, fordi det er min Overbevisning, at det er det Sted, hvor Regjeringen, hvis den vil flytte sit Sæde dertil, vansteligst kan indsluttes; thi fra Helsingør, som ligger næsten ved det aabne Hav og er meget vanstelig at blokere, vil en Regjering snarest kunne staa i Forbindelse med de øvrige Landsdele, Sjælland ikke mindst. Vi have i tidligere Krige set, hvorledes, efterat Forbindelsen var bleven afslaaren andre Steder, ikke desmindre Forbindelse har kunnet vedligeholdes fra det nordlige Sjælland langs den svenske Kyst. Naar det samme ærede Medlem berørte Helsingør og ganske flygtigt nævnte Terrainet der, skal jeg ikke møde ham paa dette Terrain; thi jeg har i ham vistnok en meget sagkyndig Mand for mig, som jeg nødig vil optage Kampen med paa dette Punkt; men paa den anden Side indrømmede det ærede Medlem dog, at han ikke kjendte Planerne, der havde ikke været Noget for, saavidt han vidste, angaaende denne Sag. Med Hensyn hertil vil jeg da bemærke, at jeg dog ikke er saa aldeles ukyndig i den Retning. Jeg har for 15 Aar siden med Clever fra den militære Højskole ligget paa Opmaalning i denne Egn — jeg var dengang selv Officer — og jeg har senere i de 15 Aar ofte sagt Leilighed til at tale med Sagkyndige om, hvorvidt denne Egn egnede sig til en Befæstning, og jeg har faaet fuldstændig Bekræftelse herpaa. Jeg har studeret Kaartet saa nøje som muligt, og jeg tror, at Enhver maa komme til den Anskuelse, at det er netop et Terrainaffnit, der egner sig særdeles godt. Som den yderste Linie vil jeg kun pege paa Esrom Sø med Esrom Kanal mod Nord og Nivaa mod Ost, og længere tilbage Surress som